



SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
VIII kadencja

Druk nr 818
Warszawa, 22 lipca 2016 r.

Pan
Marek Kuchciński
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. i na podstawie art. 32 ust. 2 regulaminu Sejmu niżej podpisani posłowie wnoszą projekt ustawy:

- o zmianie ustawy prawo spółdzielcze.

Do reprezentowania wnioskodawców w pracach nad projektem ustawy upoważniamy panią poseł Agnieszkę Ścigaj.

(-) Adam Andruszkiewicz; (-) Piotr Apel; (-) Joanna Augustynowska; (-) Elżbieta Borowska; (-) Józef Brynkus; (-) Paweł Kobyliński; (-) Radosław Lubczyk; (-) Krzysztof Paszyk; (-) Marek Sawicki; (-) Michał Stasiński; (-) Agnieszka Ścigaj; (-) Krzysztof Truskołaski; (-) Rafał Wójcikowski; (-) Kornelia Wróblewska; (-) Piotr Zgorzelski.

Ustawa z dnia

.....

o zmianie ustawy prawo spółdzielcze

Art. 1

W ustawie z dnia 16 września 1982 r. - Prawo spółdzielcze (Dz. U. z 1982 r., nr 30 poz. 210 ze zm.) następujące zmiany:

- 1) art. 6 § 2. otrzymuje brzmienie: „§ 2. Liczba założycieli spółdzielni nie może być mniejsza od trzech z zastrzeżeniem §2a.”
- 2) art. 12a § 1. otrzymuje brzmienie: „§ 1. Zmiana statutu spółdzielni wymaga uchwały walnego zgromadzenia podjętej większością 3/5 głosów.”
- 3) art. 15 § 1. otrzymuje brzmienie: ”§ 1. Spółdzielnia liczy co najmniej trzech członków, a spółdzielnia o której mowa w art. 6 § 2a, co najmniej pięciu członków, o ile statut nie wymaga liczby większej.”
- 4) W art. 16:
 - a) § 1. otrzymuje brzmienie: „§ 1. Warunkiem przyjęcia na członka jest złożenie deklaracji. Deklaracja, z zastrzeżeniem sytuacji, o której mowa w art. 16 § 1a, powinna być złożona pod nieważnością w formie pisemnej. Podpisana przez przystępującego do spółdzielni deklaracja powinna zawierać jego imię i nazwisko oraz miejsce zamieszkania, a jeżeli przystępujący jest osobą prawną - jej nazwę i siedzibę, ilość zadeklarowanych udziałów, dane dotyczące wkładów, jeżeli statut ich wnoszenie przewiduje, a także inne dane przewidziane w statucie.”
 - b) po § 1. dodaje się § 1a. w brzmieniu: „§ 1a. Statut może określać składanie deklaracji w formie elektronicznej, poprzez wypełnienie przesyłanego do spółdzielni drogą elektroniczną formularza, za pośrednictwem którego następuje podanie danych przystępującego, wskazanych w § 1.”
 - c) po § 2. dodaje się § 2a. w brzmieniu: „§ 2a. W przypadku możliwości składania deklaracji w formie, określonej w § 1a., w takiej formie można deklarować dalsze udziały, jak i wszelkie zmiany danych zawartych w deklaracji.”
 - d) po § 3. dodaje się § 4. w brzmieniu: „§ 4. Statut spółdzielni może określać, że składanie deklaracji, następuje jedynie w formie, określonej w § 1a. W takim przypadku § 2a. stosuje się odpowiednio.”

5) W art. 17:

- a) po § 2. dodaje się § 2a. w brzmieniu: „§ 2a. Stwierdzenie przyjęcia deklaracji złożonej w formie, określonej w art. 16 § 1a., może następować poprzez wygenerowanie dokumentu „w formie zamkniętej”, zawierającego dane zawarte w deklaracji oraz informację o dacie podjęcia uchwały o przyjęciu w poczet członków spółdzielni.”
 - b) po § 3. dodaje się § 3a. w brzmieniu: „§ 3a. W przypadku deklaracji złożonych w formie, określonej w art. 16 § 1a., o uchwale o przyjęciu w poczet członków spółdzielni albo o uchwale odmawiającej przyjęcia w poczet członków spółdzielni, zainteresowany, może zostać zawiadomiony drogą elektroniczną.”
- 6) W art. 36 § 4. zdanie pierwsze otrzymuje brzmienie : „§ 4. Jeżeli pełnomocnik zastępuje więcej niż jednego członka w protokole walnego zgromadzenia zaznacza się głosowanie takiego pełnomocnika w imieniu poszczególnych członków.”
- 7) Po art. 36 dodaje się art. 36a w brzmieniu: „ art.36a § 1. Statut może dopuszczać udział w walnym zgromadzeniu przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej, co obejmuje w szczególności:

- 1) transmisję obrad walnego zgromadzenia w czasie rzeczywistym;
- 2) dwustronną komunikację w czasie rzeczywistym, w ramach której członkowie mogą wypowiadać się w toku obrad walnego zgromadzenia, przebywając w miejscu innym niż miejsce obrad walnego zgromadzenia;
- 3) wykonywanie osobiście lub przez pełnomocnika prawa głosu przed lub w toku walnego zgromadzenia.

§ 2. W przypadku, gdy statut dopuszcza udział w walnym zgromadzeniu przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej, udział członków w walnym zgromadzeniu może podlegać jedynie wymogom i ograniczeniom, które są niezbędne do identyfikacji członka i zapewnienia bezpieczeństwa komunikacji elektronicznej.

- 8) w art. 41: Po § 1 dodaje się § 1a i 1b. w brzmieniu: „§ 1a. Statut może dopuszczać podejmowanie uchwał przez walne zgromadzenie, zwołane przez zarząd, niezależnie od terminów w nim określonych na podstawie art. 40 § 1., w terminie jednak nie krótszym niż 24 godziny, jeżeli wszyscy członkowie spółdzielni będą na nim reprezentowani, a nikt z obecnych nie zgłosił sprzeciwu dotyczącego odbycia walnego zgromadzenia lub wniesienia poszczególnych spraw do porządku obrad.

§1b. Można uzupełnić porządek obrad walnego zgromadzenia, o punkty nie podane do wiadomości członków w terminach i w sposób ustalony w statucie, jeżeli wszyscy członkowie

spółdzielni będą na nim reprezentowani, a nikt z obecnych nie zgłosił sprzeciwu dotyczącego wniesienia poszczególnych spraw do porządku obrad.”

9) art. 46a otrzymuje brzmienie: „art. 46a W spółdzielni, w której liczba członków nie przekracza dziesięciu, a w przypadku spółdzielni, o której mowa w art. 6 § 2a, niezależnie od liczby jej członków, nie powołuje się rady, o ile statut nie stanowi inaczej. W tym przypadku kompetencje rady wykonuje walne zgromadzenie członków.”

10) w art. 49 po §5 dodaje się § 6 i 7. w brzmieniu: „§ 6. Odwołanie członka zarządu, w tym prezesa lub jego zastępców, wymaga uzasadnienia. W uchwale rady lub walnego zgromadzenia o odwołaniu członka zarządu, podaje się przyczyny odwołania, które stanowią jego uzasadnienie.

11) art. 54 § 1. otrzymuje brzmienie: „§ 1. Jeżeli zarząd jest wieloosobowy, sposób reprezentacji spółdzielni określa statut. Jeżeli statut nie zawiera żadnych postanowień w tym zakresie, oświadczenia woli za spółdzielnię składają dwaj członkowie zarządu lub jeden członek zarządu i pełnomocnik. W spółdzielniach o zarządzie jednoosobowym oświadczenie woli mogą składać również dwaj pełnomocnicy.”

12) w art. 240:

a) § 2. otrzymuje brzmienie: „§ 2. Celem związku rewizyjnego jest zapewnienie zrzeszonym w nim spółdzielniom pomocy.”

b) po § 2. dodaje się § 2a i 2b. w brzmieniu: „§ 2a. Dla realizacji celu określonego w § 2 związku rewizyjne mogą zakładać lub przystępować do spółdzielczych podmiotów prowadzących działalność gospodarczą lub innych podmiotów prowadzących działalność gospodarczą, które działają na rzecz spółdzielni lub ruchu spółdzielczego.

§ 2b. Dochody związków rewizyjnych z tytułu uczestnictwa w podmiotach wymienionych w § 2a są przeznaczane na działalność statutową.”

Art. 2

Zmiany statutu istniejących spółdzielni dopuszczające składanie deklaracji w trybie art. 16 §1a oraz uczestnictwo w walnym zgromadzeniu w trybie art. 36a w brzmieniu wprowadzanym niniejszą ustawą wchodzi w życie 01 stycznia 2017 r. jeżeli uchwała o zmianie statutu została podjęta przed tym dniem, a uchwała nie przewiduje późniejszego wejścia w życie zmian statutu.

Art. 3

Ustawa wchodzi w życie 01 stycznia 2017 r. z wyjątkiem art. 2, który wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

UZASADNIENIE

I. Wyjaśnienie potrzeby i celu wydania ustawy oraz przedstawienie rzeczywistego stanu w dziedzinie, która ma zostać unormowana

Sektor spółdzielczy w Europie liczy dzisiaj 176,5 tysiąca przedsiębiorstw i 141,5 mln członków. Spółdzielnie w całej Europie zatrudniają blisko 5 mln pracowników. Co niezwykle istotne, spółdzielnie w Europie przybywa, gdyż pomiędzy 2009 a 2015 rokiem ich liczba wzrosła o 12 %, a liczba członków o 14 %. Dane te można uzyskać z najnowszego raportu opublikowanego przez międzysektorową organizację Co-operatives Europe („*The Power of Cooperation – Cooperatives Europe Key Figures 2015*”).

Dla sektora przedsiębiorstw kryzys finansowy, który rozpoczął się w 2008 roku był prawdziwą próbą zdolności adaptowania się do trudnych warunków. Jak pokazują badania przeprowadzone przez CECOP (Europejską Konfederację Spółdzielni Pracy), których rezultaty zostały zwarte w publikacji „*The resilience of the cooperative model*”, dane liczbowe dotyczące zatrudnienia wskazują, iż spółdzielnie w przeciwieństwie do tradycyjnych przedsiębiorstw są znacznie bardziej odporne na kryzys. Taka sytuacja ma miejsce przede wszystkim w krajach, w których sektor spółdzielczy ma bardzo bogate tradycje i mocne zakorzenienie w gospodarce narodowej, a więc w Hiszpanii, Francji i Włoszech. Na spadek miejsc pracy cierpiały raczej sektory spółdzielcze z krajów Europy Środkowej i Wschodniej, takiej jak Bułgaria czy Słowacja, wszystkie jednak podkreślają względną stabilność miejsc pracy. We Włoszech na przykład 18 % spółdzielni zadeklarowało wzrost zatrudnienia. W Hiszpanii w spółdzielczym sektorze usługowym przybyło 13 336 nowych miejsc pracy.

W Wielkiej Brytanii w okresie kryzysu finansowego pomiędzy 2008 a 2012 rokiem przybyło 23 % nowych przedsiębiorstw spółdzielczych, w tym samym czasie liczba członków wzrosła o blisko 20 % a o 21 % wzrosły zyski w przedsiębiorstwach spółdzielczych w porównaniu z okresem wcześniejszym („*The UK Cooperative Economy 2012*”). Spółdzielczość zaczęła się rozwijać w zupełnie nowych branżach takich jak energia, szczególnie odnawialne źródła energii, sport, edukacja, telekomunikacja i wiele innych.

Wszystkie powyższe przykłady wskazują, iż spółdzielnia dobrze odnajduje się w realiach współczesnego rynku i społeczeństwa. Tymczasem w Polsce Ustawa Prawo Spółdzielcze

pochodzi z roku 1982, a więc z okresu przed transformacją ustrojową, i idzie gospodarczą. Od wielu lat podejmowane są próby opracowania i uchwalenia nowej Ustawy Prawo Spółdzielcze, która regulowałaby funkcjonowanie tego rodzaju przedsiębiorstw w warunkach gospodarki wolno-rynkowej. Próby te jednak dotychczas nie zakończyły się powodzeniem. Wprowadzono natomiast ponad 30 nowelizacji, które nadal nie dostosowały obowiązujących przepisów do wymogów współczesności. Warto podkreślić, iż zalecenie dotyczące wprowadzenia rozwiązań prawnych usprawniających działanie spółdzielni i dostosowanie ich do rzeczywistości gospodarczej znalazło się w Krajowym Programie Rozwoju Ekonomii Społecznej przyjętym przez Radę Ministrów w sierpniu 2014 roku.

Aktualnie największymi barierami w powstaniu nowych i rozwijaniu istniejących spółdzielni są nieadekwatne do współczesnych warunków prowadzenia działalności gospodarczej przepisy, które czynią ze spółdzielni formę trudniejszą do prowadzenia niż np. spółki prawa handlowego. Należy więc wprowadzić zmiany, które będą miały na celu zrównanie spółdzielni z innymi prowadzenia działalności gospodarczej jeśli chodzi o wykorzystanie rozwiązań technologicznych ułatwienie i przyspieszenie czasu podejmowania decyzji, uproszczenie procedur biurowatycznych, które są stosowane w innych formach przedsiębiorstw, a jednocześnie utrudniają działanie spółdzielni

Obecnie obowiązujące przepisy są archaiczne i całkowicie niedostosowane do współczesnych realiów gospodarczych i ekonomicznych. Co się z tym wiąże polskie spółdzielnie funkcjonują znacznie gorzej niż ich zachodnioeuropejskie odpowiedniki. Projektodawca proponuje więc szereg zmian, który usprawni działania spółdzielni.

II. Różnica pomiędzy dotychczasowym, a zmienianym stanem prawnym – omówienie zmian

Art. 6 § 2

Obecne brzmienie przepisu:

Liczba założycieli spółdzielni nie może być mniejsza od dziesięciu, jeżeli założycielami są osoby fizyczne, i trzech, jeżeli założycielami są osoby prawne. W spółdzielniach produkcji rolnej liczba założycieli - osób fizycznych nie może być mniejsza od pięciu.

Uzasadnienie zmiany:

Proponowana redukcja minimalnej liczby założycieli ma na celu zwiększenie atrakcyjności spółdzielni, jako formy prowadzenia działalności gospodarczej. Zmniejszenie wymaganego progu do trzech osób, bez różnicowania założycieli, umożliwi osobom fizycznym, zainteresowanym prowadzeniem wspólnego przedsięwzięcia o charakterze gospodarczym, rozważenie spółdzielni, jako formy, która obecnie jest niedostępna m. in. z uwagi na ww. wymóg ustawy. Przy obecnym stanie prawnym, w którym próg dla osób fizycznych wynosi 10 osób, większość inicjatyw, które nawet w założeniu, mają stanowić kooperatywę, nie może wzbogacić ruchu spółdzielczego, co stanowi istotne ograniczenie dla jego rozwoju. W szczególności dla młodych ludzi i nowych form przedsiębiorczości, opartej o umiejętności i kreatywność założycieli, które urzeczywistniają się w świecie wirtualnym, a które nie wymagają zaangażowania w początkowej fazie tak licznych zasobów ludzkich, jak zakładano w 1982 r. Utrzymanie dotychczasowej regulacji prawnej, stanowi istotną barierę dla wyboru tej formy działalności, gdyż założenie i rozpoczęcie działalności zwykle jest inicjatywą kilku osób, rzadko tak dużej liczby jaka jest obecnie wymagana. Oczywiście w kolejnym etapie, działającej już spółdzielni „pozyskiwanie” nowych jest znacznie łatwiejsze. Spółdzielnie, które liczą dzisiaj kilkuset członków zaczynały swoją działalność od inicjatywy minimalnej ustawowej grupy założycieli. Wskazać należy, iż ustawodawca określił ilość minimalną założycieli na trzy w przypadku zakładania spółdzielni przez osoby prawne oraz na pięciu w przypadku spółdzielni produkcji rolnej. W ocenie projektodawców ważne by próg trzech osób odnosił się do wszystkich spółdzielni, bez względu na osoby je zakładające, zarówno tych zakładanych przez osoby fizyczne jak osoby prawne, z pozostawieniem bez zmian spółdzielni produkcji rolnej. Zmiana przyczyni się do zwiększenia atrakcyjności spółdzielni, otworzy tą formę prawną dla grup, które z uwagi na ich liczebność, musiałyby wybrać alternatywne formy działalności.

Art. 12a § 1

Obecne brzmienie przepisu:

Zmiana statutu spółdzielni wymaga uchwały walnego zgromadzenia podjętej większością 2/3 głosów.

Uzasadnienie zmiany:

Zmniejszenie wymogu do większości 3/5 głosu ma ułatwić wprowadzenie zmian w statucie, przy zachowaniu kwalifikowanej większości. Pozwoli to na reagowanie na zmieniające się warunki gospodarcze otoczenia w jakim spółdzielnia funkcjonuje, poprzez większe uelastycznienie regulacji statutowych.

Art. 15 §1

Obecne brzmienie przepisu:

Spółdzielnia liczy co najmniej dziesięciu członków, a spółdzielnia produkcji rolnej oraz spółdzielnia, o której mowa w art. 6 § 2a, co najmniej pięciu członków, o ile statut nie wymaga liczby większej.

Uzasadnienie zmiany:

Zmiana stanowi dostosowanie art. 15 § 1 do proponowanego brzmienia art. 6 § 2. Zmniejszenie liczby założycieli, wymusza korektę liczby minimalnej członków. Ponieważ nie postuluje się zmiany dla spółdzielni, wskazanych w art. 6 § 2a, odesłanie do ww. przepisu i pozostawienie dotychczasowej regulacji dla tego typu spółdzielni jest uzasadnione.

Art. 16 § 1

Obecne brzmienie przepisu:

Warunkiem przyjęcia na członka jest złożenie deklaracji. Deklaracja powinna być złożona pod nieważnością w formie pisemnej. Podpisana przez przystępującego do spółdzielni deklaracja powinna zawierać jego imię i nazwisko oraz miejsce zamieszkania, a jeżeli przystępujący jest osobą prawną - jej nazwę i siedzibę, ilość zadeklarowanych udziałów, dane dotyczące wkładów, jeżeli statut ich wnoszenie przewiduje, a także inne dane przewidziane w statucie.

Uzasadnienie zmiany:

Zmiana dot. wprowadzenia odesłania do § 1a przepisu.

Art. 16 §1a, 2a i 4

Obecne brzmienie przepisu:

Brak – nowa regulacja.

Uzasadnienie zmiany:

Propozycja alternatywnej formy składania deklaracji w formie elektronicznej w stosunku do tradycyjnej formy pisemnej, ma na celu ułatwienie przystępowania do spółdzielni nowym członkom, usprawnienie procesu wymiany informacji, ułatwienie wymagań dokumentacyjnych, zmniejszenie kosztów po stronie spółdzielni. W społeczeństwie informacyjnym elektroniczna forma dokonywania czynności prawnych jest coraz bardziej rozpowszechniona i staje się standardem. Dlatego uzupełnienie art. 16 o § 1a, §2 a i § 4, stanowić będzie dostosowanie przepisów ustawy do obecnych realiów, a zwłaszcza standardów młodego pokolenia, które chciałyby uczestniczyć w spółdzielczości, a dla których wypełnienie formularza w formie elektronicznej jest łatwiejsze niż na piśmie. Dla spółdzielni możliwość przyjmowania deklaracji oraz potwierdzania członkostwa w proponowanej formie przyczyni się do zmniejszenia uciążliwości o charakterze biurokratycznym, które występują w przypadku tradycyjnej formy (tj. gromadzenie deklaracji, wprowadzenia podanych danych do systemów informacyjnych, archiwizacja). Dodatkową korzyścią będzie przyspieszenie wymiany informacji dzięki przesyłowi dokumentów drogą elektroniczną. Jednocześnie projektowane przepisy zapewniają poszanowanie integralności tak generowanych dokumentów i ich autentyczności. Wskazać należy, że nie przewiduje się rezygnacji z formy tradycyjnej, a jedynie jej uzupełnienie i to jedynie o decyzję członków spółdzielni wyrażoną wprowadzeniem do statutu takiej możliwości. Celem nie jest bowiem wprowadzenie do ustawy alternatywnej formy, bez jej akceptacji, przez członków spółdzielni, lecz wprowadzenie możliwości skorzystania z rozwiązań odpowiadających obecnemu rozwojowi informatycznemu społeczeństwa i poziomowi techniki.

Art. 17

Obecne brzmienie przepisu:

Brak – nowa regulacja.

Uzasadnienie zmiany:

Zmiana stanowi dostosowanie art. 17 do proponowanego uzupełnienia art. 16. Forma elektroniczna, mająca zastosowanie dla złożenia deklaracji, będzie w także możliwa do zastosowania dla

stwierdzenia przyjęcia w poczet członków spółdzielni.

Art. 36 § 4

Obecne brzmienie przepisu:

Pełnomocnik nie może zastępować więcej niż jednego członka. Pełnomocnictwo powinno być udzielone na piśmie pod rygorem nieważności i dołączone do protokołu walnego zgromadzenia.

Uzasadnienie zmiany:

Zmiana dot. wyłącznie pierwszego zdania przepisu. Reprezentacja przez pełnomocnika jedynie jednego członka w ocenie projektodawców wprowadza faktyczne ograniczenie dla części spółdzielców w wyrażeniu ich woli i uczestnictwa w Wlanym Zgromadzeniu (WZ). Powyższe odnieść należy w szczególności do dużych spółdzielni, których członkowie są rozproszeni. Członkowie tacy nie mogą uczestniczyć w WZ i nie chcąc rezygnować z wpływu na sprawy spółdzielni, chcąc czynić użytek ze swego prawa głosu, mogą udzielić pełnomocnictwa. Pełnomocnikami na WZ są z reguły inni członkowie spółdzielni. Jednak obecne brzmienie przepisu możliwość taką wyraźnie ogranicza, zwłaszcza biorąc pod uwagę element zaufania, jaki towarzyszyć musi udzielanemu pełnomocnictwu. Brak możliwości udzielenia umocowania danej osobie, tylko dla tego, że przyjęła ona pełnomocnictwo od innego członka, prowadzi do rezygnacji z uczestnictwa także w formie per procura. Umożliwienie reprezentacji większego grona mocodawców przyczyni się do zwiększenia kworum, którego osiągnięcie jest często trudne dla części podmiotów. Zapewni reprezentatywność Walnego Zgromadzenia przez członków spółdzielni w większym stopniu niż obecnie, co stanowić będzie o demokratyzacji podejmowania uchwał.

Art. 36a

Obecne brzmienie przepisu:

Brak – nowa regulacja.

Uzasadnienie zmiany:

Wprowadzenie możliwości uczestnictwa WZ poprzez środki komunikacji elektronicznej, służy zapewnieniu większego uczestnictwa członków w obradach, stwarzając alternatywną formę dla osobistego w nich udziału. Stanowi przy tym możliwość dla osób, które z różnych przyczyn losowych nie mogą być fizycznie obecne na WZ na czynny w nim udział. Przyczyni się to do zwiększenia aktywności członków na WZ i ich zaangażowania w sprawy spółdzielni oraz większej reprezentatywności samego WZ, zwłaszcza w spółdzielniach o dużej liczbie członków. Rozwiązanie takie będzie szczególnie korzystne w przypadku spółdzielni konsumenckich np. kooperatyw, spółdzielni finansowych. Może także stanowić czynnik ograniczający koszty organizacji WZ po stronie spółdzielni, w związku z brakiem konieczności zapewnienia miejsca pod obrady, które zapewniałoby udział fizyczny każdemu z członków. Wskazać należy, iż taka forma uczestnictwa, wymagałaby wprowadzenia w statucie odpowiedniego zapisu, aby w danej spółdzielni była możliwa do zastosowania. Nie będzie zatem narzucanym sposobem uczestnictwa w WZ przez ustawodawcę. Proponowane zmiany są analogiczne do rozwiązań obowiązujących obecnie w spółkach akcyjnych.

Art. 41 §1a

Obecne brzmienie przepisu:

Brak – nowa regulacja.

Uzasadnienie zmiany:

Możliwość zwoływania WZ w trybie 24 godzinnym przez zarząd przyczyni się do usprawnienia procesów decyzyjnych, w zakresie spraw, które nie pozostają w kompetencjach zarządu. Podejmowania uchwał bez zachowania zwyczajnego terminu dla powiadomienia członków, będzie mieć charakter wyjątkowy i uzupełniający, a zwłaszcza znajdzie zastosowanie w przypadkach nagłych.

Art. 41 §1b

Obecne brzmienie przepisu:

Brak – nowa regulacja.

Uzasadnienie zmiany:

Wyłączenie możliwości podjęcia uchwały, nie przewidzianej w porządku obrad WZ w każdym przypadku, stanowiło przejaw dominacji proceduralnego formalizmu nad rzeczywistą wolą członków spółdzielni. Proponowany przepis daje możliwość, aby za zgodą wszystkich członków spółdzielni, podejmować uchwały w zakresie niewskazanym w zawiadomieniu o WZ. Rozwiązanie to da możliwość rozstrzygania spraw bez konieczności organizacji nowego WZ, a zwłaszcza szybkiego reagowania na zagadnienia nagłe. Przy czym konieczność pełnej reprezentacji członków na takim WZ oraz możliwość sprzeciwu wobec procedowania takiej uchwały stanowi gwarancję przed podejmowaniem na tej podstawie uchwał budzących kontrowersję lub dot. spraw istotnych, wymagających przeprowadzenia weryfikacji lub refleksji przez samych członków. Wskazać należy, iż rozwiązanie takie jest stosowane w przypadku spółek prawa handlowego.

Art. 46a

Obecne brzmienie przepisu:

W spółdzielni, o której mowa w art. 6 § 2a, oraz w spółdzielni produkcji rolnej, w której liczba członków nie przekracza dziesięciu, nie powołuje się rady, o ile statut nie stanowi inaczej. W tym przypadku kompetencje rady wykonuje walne zgromadzenie członków.

Uzasadnienie zmiany:

Rozszerzenie kategorii spółdzielni w których Rada Nadzorcza nie jest obowiązkowa wynika ze zmian wprowadzonych do art. 6 § 2 oraz art. 15 tj. obniżenia wymogu liczby założycieli i członków spółdzielni do trzech osób. W organizacjach, w których liczba członków nie przekracza 10 osób, powoływanie organu nadzoru nie jest celowe, co już wcześniej zostało dostrzeżone przez ustawodawcę w przypadku typów spółdzielni, dla których dopuszczono liczebność członków niższą od dziesięciu.

Art. 49 §6

Obecne brzmienie przepisu:

Brak – nowa regulacja.

Uzasadnienie zmiany:

Wprowadzenie sporządzania uzasadnienia dla uchwały odwołującego członka zarządu ma na celu ukazanie motywacji, którą kierowano się przy podjęciu ww. decyzji. Będzie to pozwalało rozpoznać innym członkom zarządu skutki określonych działań podejmowanych przez nich w kontekście braku ich akceptacji ze strony organu odwołującego. Stanowić będzie przeszkodę w podejmowaniu decyzji

personalnych wyłącznie na podstawie emocji, bez merytorycznego rozważenia wszelkich aspektów.

Art. 54 §1

Obecne brzmienie przepisu:

Oświadczenia woli za spółdzielnię składają dwaj członkowie zarządu lub jeden członek zarządu i pełnomocnik. W spółdzielniach o zarządzie jednoosobowym oświadczenie woli mogą składać również dwaj pełnomocnicy.

Uzasadnienie zmiany:

Zmiana ma na celu zwiększenie roli statutu w zakresie określania zasad reprezentacji spółdzielni. Dopiero w sytuacji, gdy statut nie regulowałby tej sytuacji, zastosowanie znajdowałaby przepis ustawy.

Art. 240 §2

Obecne brzmienie przepisu:

Celem związku rewizyjnego jest zapewnienie zrzeszonym w nim spółdzielniom pomocy w ich działalności statutowej.

Uzasadnienie zmiany:

Podstawowym celem działalności związków rewizyjnych powinno być zapewnienie szeroko rozumianego wsparcia i pomocy spółdzielniom zrzeszonym w ich działalności społeczno – ekonomicznej.

Art. 240 §2a

Obecne brzmienie przepisu:

Brak – nowa regulacja.

Uzasadnienie zmiany:

Głównym i podstawowym celem działalności związków rewizyjnych powinno być zapewnienie szeroko rozumianego wsparcia i pomocy spółdzielniom zrzeszonym w ich działalności społeczno-ekonomicznej. Proponowane w art. 240 § 2 a i 2 b wprowadzenie możliwości tworzenia przez związki rewizyjne spółdzielczych podmiotów prowadzących działalność gospodarczą lub przystępowania przez związki do takich podmiotów ma na celu zwiększenie zakresu wsparcia przez związki działalności istniejących spółdzielni oraz wspieranie tworzenia nowych spółdzielni - związek mógłby wtedy pełnić rolę swoistego organu założycielskiego spółdzielni. Pozwoliłoby to także na powstanie nowych sposobów pozyskiwania przez związki środków na ich działalność statutową i realizację zadania wspierania działalności spółdzielni. Ponadto związki rewizyjne są szczególnego rodzaju stowarzyszeniami, jednak nie mają możliwości, tak jak inne, "zwykle" stowarzyszenia zakładania i przystępowania np. do spółek kapitałowych, do spółdzielni socjalnych, czy spółdzielni osób prawnych. Proponowana zmiana art. 240 pozwoliłaby, naszym zdaniem, na ujednoczenie w tym zakresie.

Przepis przejściowy:

W ocenie Projektodawcy niezbędne jest wprowadzenie przepisu przejściowego, który będzie umożliwiał wprowadzenie zmian statutowych, umożliwiających „zelektronizowanie” członkostwa w spółdzielni i praw z niego wynikających. Proponowane rozwiązanie zakłada możliwość wprowadzenia zmian statutu od dnia ogłoszenia ustawy, weszłyby by one jednak w życie 01 stycznia 2017 r.

III. Ocena skutków regulacji

Prezentowany projekt zakłada więc wprowadzenie poprawek do ustawy, które dostosowałyby spółdzielczą formę gospodarowania do reguł rynkowych obowiązujących w XXI wieku. Proponowane zmiany, w ocenie Projektodawcy, znacznie usprawnią prowadzenie działalności gospodarczej w formie spółdzielni pozwoli im również znacznie sprawniej reagować na zmienną sytuację na rynku i inne zdarzenia losowe i tym samym skuteczniej konkurować z innymi podmiotami gospodarczymi. Szczególnie istotną zmianą jest możliwość zelektronizowania działalności spółdzielni, zdecydowanie unowocześni to tę formę prowadzenia działalności gospodarczej. Zmiana ta powinna przyczynić się ponadto do

zwiększenia zainteresowania ludzi młodych spółdzielniami, doskonale sobie bowiem radzą z wszelkimi elektronicznymi formami działalności i unikają zbędnego formalizmu i tzw. papierologii. Obecne regulacje odstraszały od spółdzielczości osoby wchodzące na rynek pracy, które znacznie chętniej wybierają inne, wymagającego mniejszego nakładu załatwiania spraw formalnych, formy działalności. Wzrost zainteresowania spółdzielczością spowoduje zwiększenie liczby podmiotów prowadzących działalność gospodarczą i tym samym zwiększenie konkurencji w niemal każdej gałęzi rynku. Powinno to skutkować pobudzeniem rynku do inwestycji oraz zwiększeniem innowacyjności. Proponowane zmiany przyniosą więc pozytywne skutki zarówno społeczne, gospodarcze jak i prawne.

Projekt ustawy bezpośrednio nie wpływa na wydatki budżetu państwa ani budżetów samorządu terytorialnego. Projektodawca w przyszłości przewiduje wzrost wpływów budżetowych związanych ze zwiększeniem liczby podmiotów prowadzących działalność gospodarczą.

IV. Ocena zgodności z prawem UE

Projektowana zmiana jest zgodna z prawem Unii Europejskiej.

Warszawa, 2 sierpnia 2016 r.

BAS-WAPEiM-1679/16

Pan
Marek Kuchciński
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Opinia
w sprawie zgodności z prawem Unii Europejskiej poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo spółdzielcze (przedstawiciel wnioskodawców: poseł Agnieszka Ścigaj)

Na podstawie art. 34 ust. 9 uchwały Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 30 lipca 1992 roku – Regulamin Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej (Monitor Polski z 2012 r. poz. 32, ze zm.) sporządza się następującą opinię:

1. Przedmiot projektu ustawy

Projekt przewiduje zmiany w ustawie z dnia 16 września 1982 r. – Prawo spółdzielcze (Dz. U. z 2016 r. poz. 21). Przedmiotem nowelizacji są regulacje odnoszące się do funkcjonowania spółdzielni. Projekt w szczególności dotyczy następujących zagadnień:

- a) minimalnej liczby założycieli oraz członków;
- b) trybu głosowania nad zmianą statutu;
- c) formy składania deklaracji członkowskiej;
- d) trybu zwoływania oraz udziału członków w walnym zgromadzeniu;
- e) treści uchwał o odwołaniu członków zarządu;
- f) sposobu reprezentacji spółdzielni.

Proponowana ustawa ma wejść w życie 1 stycznia 2017 r., z wyjątkiem jej art. 2, który wejdzie w życie z dniem ogłoszenia.

2. Stan prawa Unii Europejskiej w materii objętej projektem ustawy

Prawo Unii Europejskiej nie reguluje kwestii zawartych w przepisach opiniowanego projektu.

3. Analiza przepisów projektu pod kątem ustalonego stanu prawa Unii Europejskiej

Kwestie stanowiące przedmiot projektu ustawy nie są regulowane prawem Unii Europejskiej.

4. Konkluzja

Przedmiot projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo spółdzielcze nie jest objęty zakresem regulacji prawa Unii Europejskiej.

Dyrektor
Biura Analiz Sejmowych

M. Warciński

Michał Warciński

BAS-WAPEiM-1680/16

Warszawa, 2 sierpnia 2016 r.

Pan
Marek Kuchciński
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Opinia

w sprawie stwierdzenia – w trybie art. 95a ust. 3 regulaminu Sejmu – czy poselski projekt ustawy o zmianie ustawy – Prawo spółdzielcze (przedstawiciel wnioskodawców: poseł Agnieszka Ścigaj) jest projektem ustawy wykonującej prawo Unii Europejskiej

Projekt przewiduje zmiany w ustawie z dnia 16 września 1982 r. – Prawo spółdzielcze (Dz. U. z 2016 r. poz. 21). Przedmiotem nowelizacji są regulacje odnoszące się do funkcjonowania spółdzielni. Projekt w szczególności dotyczy następujących zagadnień:

- a) minimalnej liczby założycieli oraz członków;
- b) trybu głosowania nad zmianą statutu;
- c) formy składania deklaracji członkowskiej;
- d) trybu zwoływania oraz udziału członków w walnym zgromadzeniu;
- e) treści uchwał o odwołaniu członków zarządu;
- f) sposobu reprezentacji spółdzielni.

Kwestie stanowiące przedmiot projektu ustawy nie są objęte zakresem regulacji prawa Unii Europejskiej.

Projekt nie zawiera przepisów mających na celu wykonanie prawa UE.

Projekt ustawy o zmianie ustawy – Prawo spółdzielcze **nie jest projektem ustawy wykonującej prawo Unii Europejskiej.**

Dyrektor
Biura Analiz Sejmowych



Michał Warciński



RZECZPOSPOLITA POLSKA

Warszawa, dnia 16. 08. 2016 r.

**PIERWSZY ZASTĘPCA
PROKURATORA GENERALNEGO
PROKURATOR KRAJOWY**

PK I BP 025.198.2016


Pan

Adam Podgórski

Zastępca Szefa Kancelarii Sejmu

Szanowny Panie Ministrze

W nawiązaniu do pisma z dnia 5 sierpnia 2016 r., nr GMS-WP-173-229/16, dotyczącego poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy - Prawo spółdzielcze, przekazanego Prokuratorowi Generalnemu do wyrażenia opinii w trybie art. 3 § 1 pkt 12 ustawy z dnia 28 stycznia 2016 r. – Prawo o prokuraturze (Dz. U poz. 177), uprzejmie informuję, że do przedstawionego projektu, normującego problematykę leżącą poza obszarem działania prokuratury i zakresem kompetencji Prokuratora Generalnego, uwag nie zgłaszam.

z pozdrowieniami

Bogdan Święczkowski

WYDZIAŁ PREZYDIALNY

L.dz.

Data wpływu 18.08.2016



SĄD NAJWYŻSZY
Rzeczypospolitej Polskiej

Pierwszy Prezes Sądu Najwyższego

Prof. dr hab. Małgorzata Gersdorf

BSA I-021-369/16

Warszawa, dnia 19 sierpnia 2016 r.

Pan

Adam Podgórski

Zastępca Szefa

Kancelarii Sejmu

SEKRETARIAT Z-CY SZEFA KS

L.dz.....

Data wpływu..... 22. 08. 2016

Szanowny Panie Ministrze,

W odpowiedzi na pismo z dnia 5 sierpnia 2016 r., GMS-WP-173-229/16 uprzejmie przesyłam uwagi Sądu Najwyższego do *poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy prawo spółdzielcze.*

Z wyrazami szacunku

ulz 



Uwagi Sądu Najwyższego

do polskiego projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo spółdzielcze

1. Niniejsza opinia dotyczy poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy z dnia 26 września 1982 r. Prawo spółdzielcze (Dz.U. z 2016 r., poz. 21, dalej jako „p.s.”), przesłanego do zaopiniowania wraz z pismem Zastępcy Szefa Kancelarii Sejmu z dnia 5 sierpnia 2016 r., znak: GMS-WP-173-229/16.

2. Projekt zakłada zmniejszenie minimalnej liczby założycieli spółdzielni do trzech i odejście od dotychczasowego zróżnicowania tej liczby w zależności od tego, czy założycielami są osoby fizyczne czy prawne (projektowany art. 6 § 2 p.s.). To samo dotyczy określenia minimalnej ilości członków (projektowany art. 15 § 1 p.s.). Wprowadzenie takiego rozwiązania powinno być poprzedzone wnikliwą analizą ustaw szczególnych odsyłających do przepisów p.s. w celu ustalenia, czy zaproponowana minimalna liczba założycieli jest adekwatna do specyfiki niektórych typów spółdzielni funkcjonujących w obrocie gospodarczym (przykładowo do liczby wymaganej dla założenia spółdzielni odsyła art. 13 ust. 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe, dotyczący zakładania banków spółdzielczych).

3. Projektodawca proponuje także obniżenie z 2/3 do 3/5 większości głosów wymaganej przy podejmowaniu przez walne zgromadzenie spółdzielni uchwały w sprawie zmiany statutu. Taka propozycja jest dyskusyjna. Przyjęcie wymogu stosunkowo wysokiej kwalifikowanej większości głosów wynika z konieczności ochrony praw mniejszości, gdyż statut reguluje stosunki prawne pomiędzy spółdzielnią a wszystkimi jej członkami. Warto przy tym zauważyć, że wyższe od proponowanego wymogi w zakresie większości głosów przewidziane są dla zmiany umowy spółki z ograniczoną odpowiedzialnością (art. 246 § 1 k.s.h.) oraz zmiany statutu spółki akcyjnej (art. 415 § 1 k.s.h.).

4. W projekcie proponuje się, aby statut spółdzielni mógł przewidywać możliwość złożenia deklaracji członkowskiej w formie elektronicznej. To samo dotyczy możliwości deklarowania dalszych udziałów oraz dokonywania zmian danych zawartych w deklaracjach. Zgodnie z założeniami projektu, nadal będzie istnieć możliwość złożenia deklaracji w formie pisemnej, chyba że co innego wynikać będzie ze statutu spółdzielni. Co do zasady taki kierunek zmian jest właściwy. Na uwagę zasługuje jednak okoliczność, że o ile dla formy pisemnej projektodawca proponuje w przypadku deklaracji członkowskiej zastrzeżenie rygору nieważności (projektowany art. 16 § 1 p.s.), o tyle dla formy elektronicznej żaden rygor nie

został zaproponowany (projektowane art. 16 §§ 1a – 3 p.s.). Takie zróżnicowanie rygorów nie zasługuje na pozytywną ocenę. W sytuacji, w której statut będzie dopuszczał możliwość złożenia deklaracji członkowskich w formie elektronicznej, złożenie takiej deklaracji bez zachowania tej formy będzie wywoływało skutki prawne, ale w razie sporu istnieć będą istotne ograniczenia dowodowe. Przy projektowaniu omawianych przepisów trzeba bowiem uwzględnić treść art. 74 § 1 k.c. w brzmieniu nadanym ustawą z dnia 10 lipca 2015 r. o zmianie ustawy – Kodeks cywilny, Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2015 r., poz. 1311), które zacznie obowiązywać od 8 września 2016 r. Należałoby zatem wyraźnie zastrzec rygor nieważności w razie niezachowania formy elektronicznej przewidzianej dla deklaracji członkowskich, deklaracji dalszych wkładów oraz dokonywania zmian danych zawartych w deklaracjach. To samo dotyczy proponowanej w projekcie formy zastrzeżonej dla stwierdzenia przyjęcia deklaracji złożonej drogą elektroniczną i informowania o uchwale o przyjęciu w poczet członków spółdzielni (projektowany art. 17).

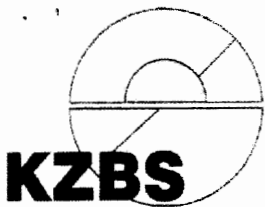
5. W art. 1 pkt 10) projektu proponuje się dodanie w art. 49 p.s. przepisów § 6 i § 7. Niemniej jednak przytoczona została jedynie nowa treść § 6, brak jest natomiast proponowanej treści § 7. Poza tym projektowany art. 49 § 6 p.s. zmierza do przywrócenia zniesionego ustawą z dnia 3 czerwca 2005 r. o zmianie ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. nr 122, poz. 1024) wymogu uzasadniania uchwały o odwołaniu członka zarządu. Zdaniem projektodawcy pozwoli to „rozpoznać innym członkom zarządu skutki określonych działań podejmowanych przez nich w kontekście braku ich akceptacji ze strony organu odwołującego” (s. 11 projektu). Takie uzasadnienie nie przekonuje. Z jednej strony wymóg uzasadnienia uchwały w przedmiocie odwołania członka zarządu daje możliwość zaznajomienia się zainteresowanej osobie z powodami jej odwołania. Może także oddziaływać dyscyplinująco na pozostałych lub nowych członków zarządu. Z drugiej jednak strony możliwość odwołania członka zarządu w każdym czasie wpisana jest w istotę samorządności spółdzielni, co przemawia przeciwko jej ograniczaniu. Nie wydaje się nadto, aby uzasadnione było różnicowanie zasad odwoływania członków spółdzielni i członków zarządu spółek handlowych, w odniesieniu do których wymóg sporządzenia uzasadnienia nie obowiązuje, zwłaszcza w kontekście deklarowanego przez projektodawcę celu, jakim jest uatrakcyjnienie spółdzielni jako formy działalności gospodarczej.

6. Zaproponowane brzmienie art. 54 § 1 p.s. może wywoływać wątpliwości w zestawieniu z treścią art. 5 § 2 p.s., zgodnie, z którym statut, obok postanowień wymienionych w § 1, powinien zawierać postanowienia, których wprowadzenia wymagają przepisy Prawa spółdzielczego. Wprowadzenie wymogu określenia sposobu reprezentacji spółdzielni przez zarząd z jednoczesnym wskazaniem sposobu reprezentacji w razie braku postanowień w tym przedmiocie uzasadnia postawienie pytania o konieczność uzupełnienia statutów spółdzielni zarejestrowanych przed wejściem w życie projektowanej ustawy. Należy także rozważyć wprowadzenie odpowiedniego terminu na dostosowanie treści statutu do nowych wymagań.

7. W art. 240 § 1 p.s. proponuje się wykreślenie ograniczenia zakresu pomocy udzielanej spółdzielniom przez związek rewizyjny do ich działalności statutowej. Zasadność wprowadzenia takiej zmiany wydaje się wątpliwa. Projektodawca nie uzasadnia szczegółowo omawianej propozycji, podnosząc jedynie, że celem związków rewizyjnych powinno być zapewnienie szeroko rozumianego wsparcia i pomocy spółdzielniom w działalności społeczno-ekonomicznej (zob. s. 12 projektu). Wydaje się jednak, że jest to zmiana pozbawiona jakiegokolwiek znaczenia normatywnego. Zgodnie bowiem z art. 2 p.s. spółdzielnia prowadzi działalność na podstawie tej ustawy, innych ustaw oraz zarejestrowanego statutu, który określa jej przedmiot działalności (art. 5 § 1 pkt 2 p.s.).

8. Należy także zwrócić na uwagę na mankamenty art. 2 projektowanej ustawy. Przepis ten ma zezwalać na podjęcie przed 1 stycznia 2017 r. uchwały co do zmiany statutu w sprawach dotyczących możliwości składania deklaracji członkowskich drogą elektroniczną oraz uczestnictwa w walnym zgromadzeniu przy wykorzystaniu środków komunikowania się na odległość. Tymczasem przepisy przewidujące taką możliwość mają wejść w życie dopiero z dniem 1 stycznia 2017 r. Proponowane rozwiązanie wydaje się również „asystemowe”. Zgodnie z art. 12a § 2 p.s. zmiana statutu wywołuje skutki prawne od dnia wpisania do Krajowego Rejestru Sądowego. Sąd rejestrowy nie ma przy tym możliwości wpisania do rejestru przedsiębiorców informacji o dacie, od której taka zmiana jest skuteczna. Może to prowadzić do sytuacji, gdy przed końcem 2016 r. w KRS zarejestrowane zostaną zmiany, które – zgodnie z projektowanym przepisem – nie będą skuteczne. Może wystąpić również sytuacja, w której zmiana zostanie zarejestrowana już po 1 stycznia 2017 r. mimo, że – zgodnie z założeniami – miałyby być skuteczna od tej daty.

Wątpliwości wywołuje także odwoływanie się w projektowanym art. 2 jedynie do art. 16 § 1a p.s. Zauważyć trzeba, że również § 2 i 3 ostatniego z wymienionych przepisów dotyczą wprowadzania w statucie możliwości dokonywania określonych czynności związanych z członkostwem w spółdzielni drogą elektroniczną. Brak odpowiedniego odwołania w art. 2 doprowadzi więc do tego, że podjęcie uchwały w sprawach określonych w tych przepisach będzie możliwe dopiero po dniu 1 stycznia 2017 r., podczas gdy uchwała w sprawie określonej w art. 16 § 1a będzie mogła być podjęta także przed tą datą. Takie różnicowanie możliwości dokonywania zmian w statucie nie jest uzasadnione.



KZBS/W/10/145/410/2016/EDS

Warszawa, 23 sierpnia 2016

SEKRETARIAT Z-CY SZEFA KS

L. dz. 30. 08. 2016

Data wpływu

Pan
Adam Podgórski
Zastępca Szefa Kancelarii Sejmu

Pracowny Perle,

w nawiązaniu do projektu ustawy o zmianie ustawy Prawo spółdzielcze (zwanym dalej Projektem), Krajowy Związek Banków Spółdzielczych zgłasza następujące uwagi:

1. W zmienianym art. 16 § 1 ustawy z dnia 16 września 1982 - Prawo spółdzielcze (Dz.U. z 2016 r. poz. 21) (zwaną dalej – Prawo spółdzielcze) proponujemy uzupełnienie zapisu w zakresie identyfikacji osoby fizycznej o numer PESEL, a osoby prawnej o numer KRS.
2. W art.1 pkt. 6 Projektu istotne wątpliwości budzi zmiana proponowana do art. 36 ust. 4 Prawa spółdzielczego, umożliwiająca reprezentowanie przez pełnomocnika więcej niż jednego członka spółdzielni. Proponowane rozwiązanie może prowadzić do nadmiernej koncentracji głosów w ręku jednej osoby. W przypadku gdy reprezentowani przez pełnomocnika członkowie zobowiązali go do popierania lub niepopierania poszczególnych zagadnień, może to rodzić trudności organizacyjne w trakcie głosowania. Jednocześnie należy zwrócić uwagę, iż przedmiotowa zmiana wyklucza przeprowadzenie głosowania tajnego. Proponowane rozwiązanie jest w szczególności niebezpieczne w świetle propozycji zmniejszenia minimalnej ilości członków spółdzielni, proponowanego w zmienianym art. 41 Prawa spółdzielczego trybu zwołania Walnego Zgromadzenia, jak również propozycji zniesienia – powoływania rady nadzorczej w przypadkach wskazanych w Projekcie. W efekcie wprowadzenia proponowanej zmiany istota formy prawnej jaką jest spółdzielnia zostanie utracona, co może ograniczyć bezpieczeństwo jej członków. W związku z powyższym proponujemy pozostanie przy dotychczasowej zasadzie, iż pełnomocnik może reprezentować tylko jednego członka.
3. W dodawanym art. 36a § 1 ustawy Prawo spółdzielcze wprowadzającego możliwość przeprowadzenia Walnego Zgromadzenia przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej nie przewidziano zasad przeprowadzania głosowania tajnego. Proponujemy wyłączenie spośród głosowania przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej głosowania tajnego (zarówno głosowanie tajne z mocy prawa, jak i na żądanie).

4. W art. 1 pkt 10) wskazano, iż w art. 49 po § 5 dodaje się § 6 i 7, w Projekcie nie podano brzmienia § 7.
5. W zmianie proponowanej w art. 1 pkt 12 Projektu wątpliwości budzi zbyt ogólne brzmienie proponowanego art. 240 § 2 Prawa spółdzielczego, zgodnie z którym „*Celem związku rewizyjnego jest zapewnienie zrzeszonym w nim spółdzielniom pomocy*”. Może ono powodować potencjalne ryzyko nadinterpretacji, w szczególności, iż w aktualnym stanie prawnym zakres pomocy został ograniczony do działalności statutowej spółdzielni. Ponadto, zmiana zaproponowana w dodawanym § 2a i 2 b pozwoli na zakładanie bądź przystępowanie przez związki rewizyjne do spółdzielczych podmiotów prowadzących działalność gospodarczą lub innych podmiotów prowadzących działalność gospodarczą i pozyskiwanie w ten sposób dochodów na działalność statutową. Zaproponowane postanowienia nadają związkom rewizyjnym nowe uprawnienia, co może wpłynąć również na realizację podstawowego celu, w jakim związki są tworzone, a mianowicie zapewnienie spółdzielniom w nich zrzeszonych- wsparcia i pomocy w ich działalności statutowej.
6. Wątpliwości budzi brzmienie art. 2 zgodnie, z którym zmiany Statutu istniejących spółdzielni dopuszczające składanie deklaracji oraz uczestnictwo w Walnym Zgromadzeniu za pomocą środków porozumiewania się na odległość wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2017 r., jeżeli uchwała o zmianie Statutu została podjęta przed tym dniem, a uchwała nie przewiduje późniejszego wejścia w życie zmian statutu. Ponadto, zgodnie z brzmieniem art. 3 art. 2 wchodzi w życie z dniem ogłoszenia. Ustawa nie powinna określać terminu wejścia w życie Statutów spółdzielni. Jeżeli celem Ustawodawcy jest przyspieszenie wprowadzenia nowych rozwiązań poddajemy pod rozagę, przyjęcie rozwiązania, zgodnie z którym zmieniany art. 16 § 1 a oraz 36 a Prawa spółdzielczego wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia. Sugerowane rozwiązanie umożliwi spółdzielniom rozpoczęcie prac nad zmianą Statutów, w celu podjęcia stosownych uchwał, jak również procedury rejestracyjnej w Krajowym Rejestrze Sądowym, o której mowa w art. 12 a Prawa spółdzielczego.
7. Przy okazji zmian Prawa spółdzielczego zmierzających do dostosowania jego treści do współczesnych realiów gospodarczych i ekonomicznych pod rozagę poddajemy możliwość skrócenia terminów zawartych w Prawie spółdzielczym, umożliwiając zwoływanie w krótszym terminie Walnego Zgromadzenia lub przyspieszenie postępowania wewnątrzspółdzielczego, a także terminów zaskarżania uchwał do sądu.

Przedkładając powyższe uwagi, zwracamy się z próbą o ich uwzględnienie na dalszym etapie prac nad przedmiotowym Projektem.

2

porażenie

PREZES ZARZĄDU

[Signature]

Krystyna Majerczyk-Żabówka

Warszawa, dnia 24 sierpnia 2016 r.

R-20160824-001

SEKRETARIAT Z-CY SZEFA KS

L. dz.

Data wpływu ~~30.08.2016~~

Pan

Adam Podgórski

Zastępca Szefa Kancelarii Sejmu

Kancelaria Sejmu

ul. Wiejska 4/6/8

00-902 Warszawa

Szanowny Panie,

W imieniu Krajowej Izby Biegłych Rewidentów uprzejmie dziękuję za przesłanie poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy prawo spółdzielcze (pismo z 5 sierpnia 2016 r., znak pisma GMS-WP-173-229/16).

Jednocześnie informujemy, że nie wnosimy uwag do treści powyższego projektu.

Z pozdrowieniami,

PREZES

Krajowej Rady Biegłych Rewidentów

2 up. Ewelina Udziszewska-Błasna

Krzysztof Burnos

Warszawa, 31 sierpnia 2016 r.

DP-IV-MJ-024-454/16

SEKRETARIAT SZEFA KS

L.dz. 01.09.2016

Data wpływu

Pan

Lech Czapla

Szef Kancelarii Sejmu

Szanowny Panie Ministrze

W nawiązaniu do pisma z dnia 5 sierpnia 2016 r. (znak: GMS-WP-173-229/16) dotyczącego poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy prawo spółdzielcze uprzejmie informuję, że Narodowy Bank Polski nie zgłasza uwag do powyższego dokumentu.

Z pozdrowieniem,
Pw



KRAJOWA RADA NOTARIALNA

ul. Dzika 19/23, 00-172 Warszawa
tel. 22 635-78-40
fax. 22 635-70-90

e-mail: biuro@krn.org.pl

www.krn.org.pl

Warszawa, dnia 19.08.2016 r.

L.dz. 05/490/16

WYDZIAŁ NOTARIALNY

01.09.2016

Szanowny Pan
Adam PODGÓRSKI
Zastępca Szefa
Kancelarii Sejmu

Szanowny Panie,

W odpowiedzi na pismo z dnia 5 sierpnia 2016 r. (GMS-WP-173-229/16), z prośbą o przekazanie opinii do projektu ustawy o zmianie ustawy prawo spółdzielcze, niniejszym informuję że Krajowa Rada Notarialna nie zgłasza uwag do przedmiotowego projektu.

Jednocześnie w imieniu Krajowej Rady Notarialnej i własnym pragnę wyrazić gotowość udziału w dalszych pracach nad projektem.

Z pozdrowieniami

Wiceprezes
Krajowej Rady Notarialnej
Jacek Wojdyło
Jacek Wojdyło

KRAJOWA RADA SPÓŁDZIELCZA

NACZELNY ORGAN SAMORZĄDU SPÓŁDZIELCZEGO

00-013 Warszawa, ul. Jasna 1, Skrytka pocztowa 16
e-mail: krs@krs.org.pl, <http://www.krs.org.pl>

tel. +48 22/596-43-00, +48 22/596-45-00
tel./fax +48 22/827-43-21

Warszawa, 31 sierpnia 2016 r.

01.09.2016

01.09.2016

01.09.2016

Szanowny Pan

Adam Podgórski

Zastępca Szefa Kancelarii Sejmu

Szanowny Panie Adamie

W odpowiedzi na pismo z dnia 5 sierpnia 2016 r., w sprawie przedstawienie opinii do poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy prawo spółdzielcze w załączeniu przesyłam stanowisko Zarządu Krajowej Rady Spółdzielczej.

Z poważaniem

Alfred Domagalski

Prezes Zarządu

Krajowej Rady Spółdzielczej

Opinia

Do projektu ustawy o zmianie ustawy Prawo spółdzielcze

Uwagi ogólne

Jak słusznie zauważają wnioskodawcy obowiązująca dziś ustawa *Prawo Spółdzielcze* uchwalona została w 1982 roku i doczekała się kilkudziesięciu nowelizacji co czyni ją coraz mniej czytelną i trudną w stosowaniu. Pomijając jakość części dokonywanych zmian nie sposób nie zauważyć, iż dziś spółdzielcze regulacje prawne stanowią dziwną kompilację rozwiązań właściwych dla podmiotów komercyjnych z elementami systemu spółdzielczego. Ta mieszanka uczyniła ze spółdzielni swego rodzaju hybrydę, w której stosunkowo łatwo o wynaturzenia zarówno idei jak i istoty spółdzielczego działania. Wywołuje to krytykę tej formy gospodarowania, i jak podkreślają autorzy projektu obowiązujące regulacje prawne czynią ze spółdzielni formę trudniejszą do prowadzenia niż spółki prawa handlowego.

Niestety proponowane rozwiązania niczego w tym zakresie nie zmieniają wpisując się w dotychczasowy kierunek upodabniania spółdzielni do spółek kapitałowych.

Wpisywanie spółdzielni zgodnie z obowiązującymi przez minione 25-lecie tendencjami, w ramy prawne właściwe dla sektora komercyjnego jest sprzeczne z istotą ruchu spółdzielczego i szkodliwe dla jego rozwoju. System spółdzielczy jest jednym z elementów budowy solidarnego państwa, opartego na trwałych wspólnotach, dający dla wielu ludzi większe poczucie bezpieczeństwa, stabilizacji i współgospodarzenia we własnym kraju. Sądzymy, że także wnioskodawcom bliska jest ta idea. Aby więc prawo sprzyjało rozwojowi i umacnianiu tej wielce pożytecznej formy aktywności społeczno-zawodowej ludzi trzeba odpowiedzieć na pytanie jak dalece spółdzielnia może być bliska spółce prawa handlowego a co powinno ją odróżniać. Doświadczenie wskazuje, że im bliżej spółdzielni do spółki prawa handlowego tym dla niej gorzej.

Jak wiadomo, ruch spółdzielczy na przestrzeni ponad 150 lat funkcjonowania wypracował i przyjął za podstawę swojego działania zasady spółdzielcze, które w 1995 roku wzbogacone o podstawowe spółdzielcze wartości przyjęły nazwę *Spółdzielczej deklaracji tożsamości*. To one podobnie jak to się dzieje w wielu innych państwach powinny stanowić odniesienie do regulacji prawnych dla spółdzielni także w naszym kraju. Jak wiadomo zasady te zostały uznane przez MOP, ONZ oraz Unię Europejską a więc organizacje, których Polska jest członkiem. Proponowane zmiany w ustawie Prawo spółdzielcze zmierzają w odwrotnym kierunku i wprowadzenie ich w życie w proponowanej wersji pogłębi jedynie asymetrię między spółdzielczymi zasadami i wartościami a regulacjami, które zapewne są właściwe dla spółek prawa handlowego, lecz nie przystają do modelu spółdzielczego.

Środowisko spółdzielcze oczekuje, że nowe regulacje dostosują zasady organizacji i działalności spółdzielni do wymogów konkurencyjnego rynku ale także

zachowają odmiennosc spóldzielczego systemu od systemu komercyjnego a wiec uwzględnia istotę i specyfikę tej formy gospodarowania. Niestety w tej postaci przedložony projekt tych warunków nie spełnia i rozmiya się z intencjami wyrażonymi w uzasadnieniu.

Uwagi szczególowe

1. Proponowane zmiany w art. 6, 12a, oraz 15 obowiązującego prawa spóldzielczego (pkt. 1, 2 i 3) polegające na zmniejszeniu dolnej liczby członków spóldzielni do trzech osób fizycznych, zmierzają do dalszej komercjalizacji spóldzielni. Spóldzielnie dziś funkcjonujące będą zmierzać do ograniczenia liczby członków, natomiast spóldzielnie nowo tworzone będą miały ograniczoną możliwość zgromadzenie kapitału, bez którego nie jest możliwe rozpoczęcie działalności. Jak wiadomo jedną z przesłanek tworzenia spóldzielni jest łączenie drobnego kapitału dla wspólnego pożytku. Intencja zrównania osób prawnych zakładających spóldzielnie (trzy osoby prawne) i fizycznych (też trzy osoby) nie może być argumentem rozstrzygającym ponieważ osoby prawne wnoszą do spóldzielni bogatsze zasoby ludzkie, majątkowe i finansowe, mają także inne cele do realizacji. Trudno też zrozumieć inne traktowanie spóldzielni rolniczych, dla których utrzymuje się w projekcie dotychczasowy limit członków (pięć), od pozostałych, mogących funkcjonować w składzie trzyosobowym. Natomiast zmniejszenie wymogu większości kwalifikowanej na walnym zgromadzeniu dla zmian w statucie jest daleko idącym ograniczeniem demokratycznej kontroli członkowskiej. Zapisy w pkt. 1, 2 i 3 znacznie ograniczają rozumienie spóldzielczości jako idei wspólnotowego, zbiorowego działania i współpracy w zakresie realizacji społecznych, zawodowych, gospodarczych, oświatowych i kulturalnych aspiracji swoich członków na rzecz trzyosobowej grupy, co jest równoznaczne z brakiem akceptacji przynajmniej dwóch międzynarodowych zasad spóldzielczych: demokratycznej kontroli członkowskiej i ekonomicznego uczestnictwa członków. Ustawodawca powinien mieć na uwadze fakt odmiennosci modelu spóldzielczego od systemu komercyjnego. Spóldzielnie są zrzeszeniem osób w przeciwieństwie do spółek prawa handlowego, będących związkami kapitałowymi. To zbiorowa, wspólnotowa forma aktywności społeczno-gospodarczej ludzi – zbiorowej zaradności, gdzie główną rolę odgrywają ludzie i ich potrzeby, nie zaś stopa zwrotu z kapitału.

W pkt. 7 projektu proponuje się, poprzez zmianę art. 36 par. 4 ustawy, zasadniczą zmianę w zakresie ilości członków spóldzielni mogących udzielić swych pełnomocnictw jednej osobie. Pod tym względem projekt nie przewiduje żadnych ograniczeń. Zważywszy na to, jak łatwo manipuluje się większą zbiorowością ludzi, może to być furтка do komercjalizacji czy nawet wyprowadzenia ze spóldzielni wypracowanego majątku. Mógłby to zrobić jeden człowiek wyposażony w nieograniczoną ilość pełnomocnictw do podejmowania decyzji na walnym zebraniu spóldzielni.

2. Pozytywnie odnosimy się do umożliwienia spóldzielniom wprowadzenia podejmowania decyzji w określonych sprawach w formie elektronicznej. Nie można jednak zaakceptować możliwości odbywania w formie elektronicznej walnego zgromadzenia. Spóldzielnia jest

wspólnotą ludzi, którzy powinni się spotykać i rozmawiać o własnych planach i problemach. Proponowane zapisy wymagają głębszego namysłu i dopracowania. Nie można także zgodzić się z propozycjami umożliwienia jednej osobie reprezentowania na walnym zgromadzeniu nieograniczonej liczby członków oraz zwoływania tych zgromadzeń w terminach 24-godzinnych. To stanowiłoby zaprzeczenie spółdzielczej demokracji. W kontekście art. 36 par. 4, bardzo niebezpieczny staje się zapis art. 41 par. 1 a i 41 par. 1 b zakładający możliwość zwołania przez zarząd walnego zgromadzenia w trybie 24-godzinnym, wraz z możliwością podjęcia uchwały nie przewidzianej wcześniej w porządku obrad. Ma to – czytamy w uzasadnieniu – przyczynić się „do usprawnienia procesów decyzyjnych”. Projektodawca mocno przecenia mobilność spółdzielców bo nawet plany mobilizacyjne na wypadek wojny przewidują znacznie dłuższy okres mobilizacji. W przypadku spółdzielni może to być pierwsza i zarazem ostatnia decyzja podjęta w ramach zakładanego przez projektodawców „usprawnienia procesów decyzyjnych”, z którego skorzystali by nie spółdzielcy lecz pełnomocnik dysponujący Nielimitowaną ilością upoważnień do reprezentowania członków. 24-godzinny termin nie tylko bowiem uniemożliwiłby zapoznanie się spółdzielcom z treścią projektowanych uchwał, ale również w większości wykluczałby samą realność ich powiadomienia.

3. Trudno zrozumieć propozycję nie powoływania rady nadzorczej w spółdzielniach określonej branży. Kryterium umożliwiające nie powoływanie rady nadzorczej musi być jedno (np. liczba członków) dla wszystkich spółdzielni. Inaczej narażamy ustawę na niekonstytucyjność. Jeśli zaś chodzi o sposób reprezentacji spółdzielni (pkt 11) to w propozycjach tych uwzględnić należy także prokurentów.

4. Nowela art. 240 wymaga szerszej dyskusji. Najpierw trzeba rozstrzygnąć czy związki spółdzielcze mają mieć charakter jedno- czy dwuramienny. Opowiadamy się za tym drugim rozwiązaniem z pozostawieniem art. 243, który daje możliwość spółdzielniom zakładania związków gospodarczych. Dobrym rozwiązaniem byłoby także dodanie do katalogu zadań związku rewizyjnego (art. 240 & 3) pkt. 7 w brzmieniu: „prowadzenie działalności gospodarczej na rzecz lub w interesie zrzeszonych spółdzielni”. Dotychczasowe doświadczenia w powoływaniu przez spółdzielnie podmiotów prawa handlowego nakazują zachowanie ostrożności.

Reasumując powyższe, proponowane przez projektodawców zapisy, rozmiągają się z wyrażonymi w uzasadnieniu intencjami, nie ułatwią funkcjonowania spółdzielni lecz jeszcze bardziej upodobnią je do spółek kapitałowych wbrew idei i celom dla jakich zostały powołane.

Warunki prawne funkcjonowania spółdzielni zrównujące spółdzielnie pod względem ekonomicznym i finansowym ze spółkami prawa handlowego doprowadziły do sprzeczności z celami spółdzielni oraz ich ideą. To powoduje, tak jak zauważyli to wnioskodawcy, że stały się one trudniejsze niż dla spółek handlowych. Tę sprzeczność można usunąć albo poprzez

uznanie spółdzielczej istoty i specyfiki, w szczególności, w systemie podatkowym, albo znosząc ograniczenia jakie system spółdzielczy sam na siebie nałożył w międzynarodowych zasadach spółdzielczych. Wnioskodawcy wybrali tę pierwszą drogę, łatwiejszą jak się wydaje, do przeprowadzenia. Tej drugiej przez dwadzieścia parę lat nie udało się zrealizować. Jeśli chcemy zachować spółdzielnie jako odrębny od spółek kapitałowych model gospodarowania konieczne jest, tak jak uczynili to na przykład Włosi, równoległe wprowadzenie do Prawa spółdzielczego pojęcia spółdzielni o przeważających cechach wzajemnościowych. Włosi za takie spółdzielnie uznają te, w których **ponad 50 procent przychodów** powstaje w wyniku transakcji z członkami bądź ponad 50% funduszu płac wypłacana jest członkom spółdzielni (spółdzielnie pracy) czy też ponad 50% produktów lub surowców kupowanych przez spółdzielnię pochodzi od członków (spółdzielnie rolnicze). Spółdzielnie takie korzystają z korzystniejszego systemu podatkowego i mogą realizować cele społeczne wynikające ze spółdzielczej idei. Takie rozwiązania pozwalają na zachowanie spółdzielczych zasad i wartości oraz budują więzi ekonomiczne członków ze spółdzielnią. Jednocześnie takie rozwiązania dają prawo wyboru dla członków – udziałowców spółdzielni. Korzystanie bowiem z korzystniejszych rozwiązań podatkowych wiąże się z pewnymi ograniczeniami co do swobody dysponowania środkami pochodzącymi z „preferencji” podatkowych. Takie rozwiązanie mogłoby zadowolić zwolenników bardziej rynkowego charakteru spółdzielni jak i tych, którzy są zwolennikami formy klasycznej i pragną pozostać wiernymi spółdzielczym zasadom i wartościom.

Zarząd
Krajowej Rady Spółdzielczej